

[Formanden.]

Sagerne vil blive behandlet først i Landstinget.

Jeg skal her udsætte Mødet. Det genoptages i Aften Kl. 7.

Mødet udsat Kl. 3⁵⁵.

Mødet fortsat Kl. 7.

Forhandlingerne genoptoges.

Ministeren for offentlige Arbejder (Fris-Skotte): Forskellige ærede Talere, de ærede Medlemmer Hr. N. Neergaard, Hr. Christmas Møller og Hr. Korsgaard, har under Finanslovsforslagets første Behandling her i Tinget, som naturligt er, dvælet ved Statsbanernes Økonomi; og jeg vil i den Anledning gerne fremsætte nogle Bemærkninger. Jeg skal herunder saa lidt som muligt komme ind paa Fortidens Begivenheder, som jeg betragter som et uddebatteret Emne, og hovedsagelig holde mig til Nutiden og Fremtiden.

Med Hensyn til Fortiden skal jeg kun gentage, hvad jeg tidligere har sagt, at de daarlige økonomiske Forhold, hvorunder Statsbanerne arbejder, har deres Oprindelse i den Regnskabsform, som i Modsætning til, hvad man gør i alle andre Lande, saa bort fra Forrentningen af den i Banerne anbragte Kapital og derved havde anbragt de danske Statsbaner paa et langt lavere Takstgrundlag end andre Landes Baner; samt endvidere, at Forudsætningen for, at vi i 1925 ansaa det for belejligt at optage Forrentningskravet i Banernes Regnskab, var, at man under den stigende Kroneværdi saa meget som muligt fastholdt det den Gang foreliggende Takstniveau og kun gik ind paa Takstnedsættelser, hvor saadanne var til Fordel for Banernes Økonomi. Denne Forudsætning bristede i 1927, da Kravet om, at Parikronen skulde respekteres ogsaa med Hensyn til Banetaksterne, førte til den generelle Takstnedsættelse fra den 1. April 1927, om hvis Virkninger jeg i Fjor kunde meddele efter en detailleret Undersøgelse, foretagen af Statsbanernes statistiske Kontor, at denne generelle Takstnedsættelse hverken havde

skaffet væsentlig Forøgelse i Trafikmængden eller bevirket, at Statsbanerne havde beholdt Trafik, som de ellers vilde have mistet, og endelig at Statsbanerne har mistet adskilligt mere i Fragtindtægt, end de vilde have gjort, hvis denne Takstnedsættelse ikke var kommet.

Det ærede Medlem Hr. Korsgaard, der ligesom jeg var imod denne generelle Takstnedsættelse, erindrede i sin Tale forleden om, at en af Bevæggrundene til Takstnedsættelsen var, at man derigennem vilde komme bort fra Rabatsystemet; og det ærede Medlem spurgte, om dette Rabatsystem ikke alligevel stadig eksisterede. Jeg kan besvare dette Spørgsmaal bekræftende, den generelle Takstnedsættelse standsede aldeles ikke Fragtaftalerne, de fortsattes uformindsket under min højtærede Forgænger, vel endda mere metodisk gennemført end tidligere gennem det af ham indstiftede særlige Fragtagetur. Fragtaftaler kan nemlig ikke undværes, hverken hos Statsbanerne eller hos Privatbanerne.

Dette er alt, hvad jeg skal sige om Fortiden. Det nytter jo som bekendt ikke at græde over den spildte Mælk; vi maa nu indrette os med Forholdene, som de er, med et Takstgrundlag, der stadig er saa lavt, at man ikke kan tænke paa andet og mere end at faa den egentlige Drift til at løbe rundt.

Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard saa med forstaaelig Bekymring paa, at samtidig med at Statsbanernes Indtægter i 1929—30 var steget med 2,6 Mill. Kr., var Udgifterne steget med 5,7 Millioner; og jeg deler det ærede Medlems Beklagelse heraf. Der er i dette Forhold det Lyspunkt, som Administrationen med fuld Ret peger paa i Statsbanernes Driftsberetning, der om kort Tid vil udkomme, at Personalets Arbejdsintensitet er stadig stigende. Medens der i 1928—29 pr. 10 000 Tog- og Sejladskilometer anvendtes 9,4 Mand, anvendtes der i 1929—30 8,83 Mand; og medens der i 1928—29 pr. 100 000 Vognladningskilometer anvendtes 3,66 Mand, anvendtes der i 1929—30 3,53 Mand. Desuden oplyses det i Beretningen, at visse særlige Forhold har gjort sig gældende i det forløbne Aar med Hensyn til Udgiftssiden. Der har været Stigning til Eksempel i Kuludgifterne med 2 Kr. 60 Ø. pr. Ton, der har været øgede Udgifter til Skibs- og Banevedligeholdelsen som Følge af Isvinteren i 1928—29, hvortil kommer adskilligt andet. Disse særlige Forhold maa de 2,7 Mill. Kr. af de øgede Udgifter tilskrives, saaledes at der altsaa bortset fra disse 2,7 Millioner overfor en Indtægtsforøgelse paa 2,6 Mill. Kr. kun staar en Ud-